

Pilotprosjekt

Brukerundersøkelse Bekkestua 2023-2024

Endelig rapport

En kvalitativ innsiktstudie om stenging for biltrafikk i Gamle Ringeriksvei.

Brukerundersøkelsen er gjennomført før stenging av biltrafikk i Musikantbroa (april 2023), og ett år etter stengingen (april 2024). For Bærum kommune av Opinion AS.

Simen Berg // simen.berg@opinion.no
Kristian Arntzen // kristian@opinion.no

Bakgrunn og hensikt

Bærum kommune har gjennomført en pilot av stenging av biltrafikk og prioritering av gående og syklende i Gamle Ringeriksvei på strekningen mellom Bærumsveien og Bekkestuveien, fra mai 2023 til mai 2024. For å måle effekten av tiltaket er det behov for før- og etterundersøkelser.

Opinion har bistått med gjennomføring av kvalitativ brukerundersøkelse. Brukerundersøkelsen skal identifisere innbyggernes opplevelser av trafikkflyt, trygghet og trivsel i gaten. Samtidig vil vi avdekke forskjellige holdninger og meninger innbyggerne har om piloten og stenging for biltrafikk. Dette er viktig før pilotprosjektet, og spesielt etter pilotprosjektet for å se om endringen påvirker gaten i positiv eller negativ retning. Undersøkelsen vil også avdekke viktige innspill til forbedringer. Hva opplever folk er konsekvensene av stengt vei, og hvordan kan området utformes for å bidra til byliv?

Målgruppen for brukerundersøkelsen er todelt

- 1) Innbyggere som ferdes i gaten og som kjenner den godt. Her er det behov for å snakke med folk i ulike aldre og livsfaser, samt ulike brukere av gaten; gående, syklende og kjørende. Det vil si en kombinasjon av tilfeldig utvalg av de som befinner seg i området, og målrettet etter bredde i alder/kjønn og transport når det er mulig.
- 2) Representanter fra næringslivet i området som påvirkes av endringen og som har engasjert seg i debatten om fremtiden for gaten. Rekruttert målrettet av Opinion, via kommunens informasjonskanaler (mail).

Metode

Som følge av de to ulike målgruppene det er behov for å snakke med, er metoden også todelt. De to følgende metodene ble gjennomført april 2023 og gjentatt på samme måte i april 2024:

1) Første del er observasjon og gateintervjuer med brukere av gaten. Analytiker fra Opinion har stått i gaten og observert i to dager, og gjennomført 20 korte dybdeintervjuer med folk som ferdes der. Det ble brukt en semi-strukturert samtaleguide som fokuserte på brukernes opplevelse av trafikkflyt, sikkerhet og trivsel i gaten.

2) Andre del er fokusgruppe med representanter fra næringslivet. En moderator fra Opinion ledet fokusgruppen, med 6 respondenter i 2023 og 13 respondenter i 2024. Alle jobber i næringslivet i Bekkestua. Sektorer som er representert: Servering, detaljhandel, gårdeiere, interiør, skobutikk, optikk, og representant for senteret. Fokusgruppene fokuserte på næringslivets opplevelse av pilotprosjektet, endringene som er gjort, prosess og kommunikasjon, og ønsker om veien videre.

Sammendrag

Ved gjennomføring av før-undersøkelsen i 2023 fant vi at innbyggerne i Bekkestua opplever gaten som trygg, men høyt trafikkert. Befolkningen har et kjært forhold til området og trives godt i gaten. De er i hovedsak positive til pilotprosjektet, med noe variasjon mellom de yngre og eldre i befolkningen. Det viktigste for Bekkestuinger er at det fortsetter å være liv i gaten. Dette er også et viktig poeng for næringslivet. Representantene fra næringslivet fortalte at de i utgangspunktet var avventende positive til en utvikling med å begrense biltrafikk og prioritere syklende og gående. Men de var bekymret over å miste kunder hvis man ikke kan kjøre til gaten og senteret, og de var bekymret for logistikken rundt varelevering. Og de uttrykte en frustrasjon over mangel på forutsigbarhet og dårlig informasjonsflyt i forbindelse med pilotprosjektet, og at all informasjonen de fikk om prosjektet i hovedsak kom fra Sentrumsforeningen, ikke fra kommunen.

Etter-undersøkelsen i 2024 forsterker på mange måter bilde fra 2023. Vi finner en stor kløft mellom befolkningen vi møter i gaten, og næringslivet.

Befolkningen vi møter i 2024 forteller om en gate som har blitt enda tryggere og hyggeligere som bilfri. Gaten som ble oppfattet som trygg tidligere, oppleves nå som enda tryggere. Jevnt over opplever de trafikkflyten som god. Vi hører også at de opplever gaten som hyggeligere, nå som den er bilfri, og gir en sterkere «sentrumsfølelse». Det er midlertidig delte meninger om møbleringen og aktivitetselementene. Noen liker det, andre liker det ikke, og mange synes det er vanskelig å vite «hensikten» med aktivitetselementene. Befolkningen oppfatter fortsatt gaten som uferdig, og mener at de ikke enda har opplevd det fulle potensialet av en bilfri Musikantbro. Likevel er de jevnt over positive til det og ønsker en fortsatt bilfri Musikantbro.

Blant næringslivet er frustrasjonen over det de opplever som en rotete og uoversiktlig prosess ytterligere forsterket i 2024. I løpet av året som har gått har de manglet forutsigbarhet og ikke følt seg hørt. De negative følelsene som disse erfaringene har skapt, er med på å prege holdninger til prøveprosjektet generelt sett. Det er i midlertidig vanskelig å vite hvordan bilfri sone isolert sett har påvirket kundemasse/omsetningen deres. Bedriftene opplever byggingen og utviklingen i Bekkestua sentrum som en helhet. De er delt i spørsmålet om hva de ønsker skal skje med Musikantbroa fremover. Men om man ønsker seg biltrafikk eller ikke, er alle enige om at det vil være smart og nyttig med en ny evaluering av en eventuell bilfri Musikantbro når alt av byggearbeid i sentrum er ferdig – hvor næringslivet er involvert på en bedre måte.

Resultater fra undersøkelsen før pilotprosjektet – april 2023

Før-undersøkelsen ble gjennomført april 2023, like før pilotprosjektet ble påbegynt. Undersøkelsen bestod av to dager med observasjon og 20 korte intervjuer med brukere av gaten. Deretter fokusgruppe med 6 representanter fra næringslivet. Funnene fra denne undersøkelsen kan oppsummeres med følgende punkter:

- Respondentene på Bekkestua har et kjært forhold til området og uttaler seg stort sett positivt om tryggheten, trafikkflyten og trivselen i gaten. Flere poengterer at med en stor andel av eldre som ferdes i området, er bilister flinke til å både kjøre sakte og stoppe i god tid.
- Folk som ferdes i gaten er stort sett positive til pilotprosjektet og ideen om en gågate som kan bidra til å byliv ved å øke trivselen og trekke til seg folk. Flere er positive til utviklingen av Bekkestua i en bilfri retning, men her er det noen forskjeller mellom de yngre og de eldre. Eldre respondenter uttrykker noe mer bekymring og skepsis til endringer.
- Det er få som vet hva de skal forvente av piloten og flere vil gjerne ha betryggelse og forutsigbarhet. Respondenter ønsker spesielt at det skal bli liv i gaten, at det tilrettelegges for sosiale sammenkomster, med uteservering, sitteplasser og barnevennlige områder.
- I næringslivet oppgir mange at de i utgangspunktet er positive til en utvikling mot mindre biltrafikk, men de er svært negative til prosessen. Deres fremste bekymringer handler om parkerings for kunder og varelevering. De er spesielt kritiske til måten pilotprosjektet har blitt kommunisert fra kommunen og sentrumsforeningen, og det som oppleves som mangel på godt gjennomtenkt og forankret planlegging.

Musikantbroa oppleves som trygg

Innbyggerne i Bekkestua opplever at denne strekningen av Gamle Ringeriksvei, «musikantbroa», er et trygt sted å ferdes. Likevel er de enige om at det også er en veldig trafikkert vei. Respondenter forteller at dette er et sted med en overvekt av eldre mennesker, som bor i nærheten og som går mye i området, flere støtter seg med rullator eller med gåstaver. Området og gaten i seg selv er dermed preget av en rolig flyt hos fotgjengere, som gjør det nødvendig for biltrafikk å tilpasse seg dette.

Biler stopper lenge før og med god avstand til fotgjengerfelt. Respondentene opplever at bilene i området er «flinke» og både stopper med god tid og med god avstand. Flere forteller også at de stopper før man i det hele tatt har bestemt seg om man skal over veien.

Det kan virke som at inntrykket av gaten som veldig trygg er delvis også formet i sammenheng med den aldrende befolkningen. Det vil si, gaten føles trygg på tross av at den har mye trafikk, og den ferdes av mennesker med gåvansker.

«De kaller gaten rullator avenue, så ting går litt sakte hen» Kvinne, 73

«Bilene stopper langt før jeg skal over veien. Bilene er flinke, vi er jo mange eldre som bor hen»
Kvinne, 70

Et område som til tider er høyt trafikkert

Gaten er godt tilrettelagt fotgjengere i denne strekningen av Gamle Ringeriksvei. Det er snakk om korte avstander der det er tilrettelagt med to fotgjengerfelt.

Her forteller fotgjengere at de bruker gaten som det allerede skulle vært en gågate. Mange går over veien der det passer dem uten å ta i bruk fotgjengerfeltet. Det er lav terskel for å krysse over og stor tillit til bilene som tar gaten i bruk.

Den øverste delen av gaten, der Gamle Ringeriksvei møter Bærumsveien føles mindre trygg. Krysset med Bærumsveien oppleves som mer kaotisk når det gjelder trafikkflyt, både med biler og syklistene. Det er flere som ønsker en bedre flyt og tilrettelegging, siden det ofte oppstår en flaskehals situasjon. Spesielt mødre uttrykker at det gjerne kunne vært mindre trafikk. De har et mer nyansert bilde av tryggheten, spesielt øverst i gaten, i motsetning til den eldre befolkningen. Mange av dem går med barnevogn og med småbarn, dermed er de også opptatt av at gaten er barnevennlig. Her forteller de at det hender syklistene må sykle på fortauet i krysset fordi bilene skal i forskjellige retninger, det blir lite plass og en uforutsigbar situasjon.

«Det var litt ubehagelig, med treåringen. Det var plutselig mye trafikk i krysset og syklistene måtte opp på fortauet» Kvinne, 36

Et møtepunkt med høy grad av trivsel

Området er preget av en følelse av lokalitet, hvor man kan observere flere situasjoner hvor bekjente møtes tilfeldig på gaten og slår av en prat. Det er også et møtepunkt for flere mødre med småbarn, her møter de opp med barnevogn og tar en kaffe eller går en tur.

Å snakke om området utløser nostalgiske følelser for mange av de eldre respondentene. Her er det mange som forteller at de alltid har bodd på Bekkestua og trives veldig godt. De viser stor lojalitet til området som også fører til at de gjerne understreker hvor trygt og trivelig de opplever det er.

Flere respondenter husker og referer til hvordan området så ut før, og forteller at det har skjedd en god del forandringer som gjør området hyggeligere. Dette kan være en grunn til at få direkte etterspør forbedringer. For mange så har forbedringene allerede skjedd og de sier seg stort sett fornøyde med hvordan det ser ut i dag.

Dette betyr ikke at respondentene er negative til endringer i gaten, men dette er ikke noe de trekker opp uoppfordret eller noe som er tydelig etterspurt. Likevel, er det mange som uttaler seg positivt om muligheten pilotprosjektet har til å øke trivselen enda mer.

«Jeg synes det er veldig trivelig her, men tror en gågate kan gjøre det ennå mer hyggelig å henge i området» Kvinne, 27

Flere har hørt om «pilotprosjektet» - holdninger rundt stenging av biltrafikk er stort sett positive

Piloten er et kjent tema, de fleste respondenter har hørt om det som skal skje, noen har fulgt debatten i «Budstikka» og noen har hørt om det fra andre i nabolaget.

Folk flest er positive til endringer, og spesielt til den økte trivselen en gågate kan føre med seg. Få vet hvordan dette kommer til å utspille seg i praksis, og det er også her bekymringer oppstår ved en mindre forutsigbar situasjon. Dette er spesielt tilfellet i den eldre målgruppen.

Det er mer delte meninger hos de eldre respondentene enn de yngre. Blant de eldre er det noen som ikke vil at det skal skje noe forandring, men de fleste er åpne for tanken om en gågate. De viser mer skepsis til hvordan det kommer til å se ut, og viser bekymring for næringslivet og for parkeringsplasser som forsvinner. Yngre respondenter er generelt sett positive til endringer, og trekker frem mindre biltrafikk som en god sak fra kommunen, ikke bare på grunn av trygghet, men ut ifra et miljøperspektiv. Flere av de yngre i nabolaget er oppdatert på den generelle debatten rundt redusering av biltrafikk, og stiller seg kritisk til den eldre befolkningen som ikke ønsker dette. De mener at en gågate ikke bare er et bra miljøtiltak, men at det vil gjøre Bekkestua området et populært sted å besøke.

Det som er viktigst for Bekkestuinger er at det er liv i gaten. En bekymring noen uttrykker er at ved å fjerne biltilgangen til senteret, så vil flere trekkes mot Sandvika senter og området vil ikke være like trafikkert og i mindre grad fungere som møteplass. Likevel er det flere som ser for seg at det kan bli omvendt, at stenging for bil vil trekke til seg flere som vil gå tur, eller oppholde seg der sammen med venner og familie.

«Jeg har inntrykket av at dette er noe folk syns er positivt, det er bare gamle gubber på Facebook som er i mot det og sier at de heller reiser til Sandvika. Jeg tror det blir omvendt og at det blir mer liv her» Kvinne, 35

«Parkering blir jo et stort problem. Mange vil jo også kjøre når de skal på et kjøpesenter? Hva med handikappede, kan de komme seg til senteret?» Mann, 65

Lojale Bekkestuinger

Bekkestua skiller seg ut som et sted mange av innbyggere har et kjært forhold til, opplever en sterk tilhørighet og lojalitet til. Et kjært forhold til selve stedet kommer tydelig frem både hos yngre og eldre. Det betyr også at folk har sterke meninger om endringer stedet og besøkende blir påvirket av.

Endringer på Bekkestua møtes med tvil av noen av de eldre. De uttrykker stor lojalitet til området og hvordan det ser ut i dag. De forklarer også at de ikke er imot stenging av biltrafikk men at det har skjedd så mange endringer på Bekkestua at de ønsker stabilitet og ro. Her blir pilotprosjektet betraktet på lik linje som andre byplanleggingsprosjekter som forårsaker «styr og støy», delvis fordi de opplever at det bygges mye på Bekkestua, og delvis fordi de har lite informasjon om hvordan piloten kommer til å utspille seg og hvordan det kommer til å se ut.

Det er først og fremst uforutsigbarheten som skaper utrygghet hos de eldre. De ønsker stabilitet og forutsigbarhet. De vil ha svar på bekymringer som erstatning på parkeringer og tilgang for handikappede. Det er viktig å understreke at de fleste slett ikke er negative til tiltaket, men trenger betryggelse i større grad en de yngre respondentene.

Yngre respondenter viser seg lojale til området, men legger mer vekt på potensialet området har for videre utvikling. De ser ikke bort fra at en gågate nok er mer barnevennlig også.

«Det er en trygghet i at ting fortsetter å være som de alltid har vært» Kvinne, 72

Hva ønsker innbyggerne seg?

Respondentene ønsker seg en gågate som kan tilrettelegge for mye «liv i gaten», sosiale sammenkomster, et område som er fargerikt og barnevennlig.

Flere vil gjerne at området skal føles mer som et torg, på den måten blir gågaten en mer integrert del av området rett utenfor senteret. Dette er løsningen flere kan tenke seg vil bidra til mer liv og tiltrekke seg folk når biltilgangen til senteret er borte.

Innbyggerne ønsker flere steder å oppholde seg ute og opplever at benkene som er i området nå er «helt greie» men ikke så innbydende. Mange håper at endringer i denne strekningen også kan føre med seg flere muligheter for cafeer i området, med uteservering. Grøntområder og barnevennlige områder er alltid et pluss.

Enkelte som stiller seg skeptisk til totalstenging for biler, foreslår likevel en enveiskjørt gate for å redusere biltrafikk. Dette viser til en godvilje i forhold til prosjektet, men med et behov for å sikre at Bekkestua beholder miljøet og livet det i dag har.

«Det hadde vært så fint med uteservering og flere sitteplassen» Kvinne, 32

«De må passe på at de ikke bare stenger for biltrafikk, men at de lager noe ut av det så at det blir liv her» Mann, 50

Næringslivet ønsker det samme som befolkningen og kommunen: mindre gjennomkjøring og økt byliv

Representantene fra næringslivet i området har en sterk tilknytning til Bekkestua. De har bodd og jobbet i/rundt Bekkestua lenge og har et engasjement for lokalmiljøet. De oppgir å ha mange lojale kunder som bor i Bekkestua.

Det er viktig for dem både personlig og som næringsdrivende å bevare bylivet i Bekkestua, og de ønsker gjerne en utvikling med økt byliv. De ønsker at folk skal oppholde seg i Bekkestua, handle og bruke området som møteplass. Et levende byliv med gode tilbud i Bekkestua betyr at folk ikke trenger å reise til Sandvika eller Oslo så ofte.

Biltrafikk ses isolert sett på som noe negativt for bedriftene i Bekkestua. De er opptatt av at kunder skal ha enkel fremkommelighet og parkeringsmuligheter, og enkel varelevering er også svært viktig for dem. Men de ønsker seg også en gate hvor gående og syklende i alle aldre trives og ønsker å oppholde seg over lengre tid.

Gamle ringeriksvei oppleves av bedriftene som en noe uoversiktlig gate på grunn av de mange ulike type trafikanter: gående, syklende, personbiler og varebiler, folk som krysser veien «overalt» og mange pensjonister. Det mener det kan føre til mindre grad av sikkerhet og trivsel, selv om de fleste biler i gaten er varsomme og tar hensyn til myke trafikanter. Særlig gjennomgangstrafikk vil ingen ha. Derfor er mer regulering av biltrafikk i gaten noe bedriftene ønsker. De ønsker for eksempel enveiskjøring og eget sykkelfelt.

Dette førte til at bedriftene var positive da de først hørte om planene med pilotprosjektet. Utvikling av området og mer regulering av biltrafikk resonnerer godt med det de ønsker for gaten. Men optimismen har for flere snudd til negativitet og usikkerhet underveis i prosessen.

«Lokalmiljøet er kjempeviktig. Vi får de faste kundene som nekter å dra til Sandvika. De er veldig lojale og handler på Bekkestua, så det er viktig å ta vare på de, at de ikke kjører andre steder»

Kommunikasjon fra kommunen og sentrumsforeningen oppleves som forvirrende og forsurende i prosessen

Bedriftene har blitt mer usikre og negative til pilotprosjektet. Det mener de skyldes måten prosjektet har blitt kommunisert fra kommunen og sentrumsforeningen, og det som oppleves som mangel på godt gjennomtenkt og forankret planlegging.

Kommunikasjon fra kommunen er det største ankepunktet for bedriftene. De fleste lærte først om planene ved å ha lest om det i Budstikka i høst/vinter, men enkelte har hørt om planene først relativt nylig via telefon fra kommunen. Flere beskriver det som at de kun har fått bruddstykker av informasjon fra ulike kanaler, og først og fremst via debatt i Budstikka og eposter fra Sentrumsforeningen. De har fått med seg at det har vært arrangert møter med kommunen (som idemyldringsmøte), som i utgangspunktet er positivt, men synes heller ikke dette har vært godt nok kommunisert.

Bedriftene stiller seg kritisk til at kommunikasjonen i hovedsak har blitt formidlet via Sentrumsforeningen. De mener at en motvilje og negativitet fra Sentrumsforeningen og i debattinnlegg i Budstikka har forsuret prosessen. Det har gjort at bedrifter som i utgangspunktet kunne vært positive til prosessen har blitt negative og ikke ønsket å ta del i debatten.

Kommunen oppleves også som utilgjengelige. Bedriftene savner direkte informasjon om prosjektet fra kommunen, enten via en egen nettside eller eget nyhetsbrev, eller ved direkte mail eller telefoner fra kommunen. De som har vært i direkte kontakt med kommunen, har heller ikke opplevd denne kommunikasjonen som betryggende. De synes ikke de har blitt møtt på en tilfredsstillende måte. Noen av de sentrale spørsmålene de har er «når starter piloten», «hva skjer med varelevering» og «hva skjer med parkering»? De oppfatter det som at kommunen ikke gir tydelige svar på disse spørsmålene, kun noen få uker før pilotprosjektet starter. Det har gitt en følelse av at pilotprosjektet er lite gjennomtenkt.

«Lokalmiljø er kjempeviktig for meg og tanken er god men dårlig gjennomtenkt. Har vi god informasjonsflyt kan vi takle alt, men det har det ikke vært. Vi trenger informasjon og forutsigbarhet»

«Min første reaksjon var positiv. Det er mye potensiale der, trekke til seg folk og skape miljø. Men jo flere møter jeg har vært på jo mer skeptisk blir jeg, det virker som at de ikke har tenkt noe igjennom, hvilke konsekvenser det har for bedriftene»

Parkering for kunder og varelevering er fremste bekymringen

Bedriftenes fremste bekymringer knyttet til utviklingen av gaten er dårligere fremkommelighet og særlig mangel på parkeringer for kunder som kan gjøre at flere reiser til Sandvika eller Oslo i stedet.

Parkering oppleves som en utfordring allerede i dag, med et parkeringshus som er privateid og vanskelig å forhandle med. De forteller også at parkeringshuset er vanskelig å finne frem til og at mange bruker de plassene ved gaten for å kjapt reise innom og for eksempel kjøpe en kaffe. De er bekymret for at pilotprosjektet vil medføre flere stengte parkeringsplasser som vil gjøre presset større på parkeringsplasser for kunder.

Varehandel og spisesteder er redd for små endringer i logistikk for kunder. Små endringer i handlemønstre mener de kan ha store konsekvenser for deres drift. At kunder velger bort Bekkestua hvis det blir «litt mer kronglete» for dem.

Vareleveringer er også en bekymring. Noen av bedriftene vi har snakket med opplever varelevering som vanskelig også i dag. Varelevering med lang avstand til butikken gjør at det blir mye tunge løft for dem, og i verste fall at varebilene ikke finner frem og returnerer varer.

«Varelevering, og ikke gjøre noe veldig drastisk, at de som kommer med bil må lett finne ut av hvor det er de skal parkere»

«Det må skiltes bedre, ingen forstår hvor parkeringsplassen er»

Resultater fra undersøkelsen etter pilotprosjektet – april 2024

Etterundersøkelsen ble gjennomført april 2024, ett år etter pilotprosjektet ble påbegynt. På samme måte som før-undersøkelsen, bestod det av to dager med observasjon og 20 korte intervjuer med brukere av gaten. Deretter fokusgrupper med 13 representanter fra næringslivet. Funnene fra etterundersøkelsen kan oppsummeres med følgende punkter:

- Respondentene forteller om en tryggere og hyggeligere gate. Gaten som ble oppfattet som trygg tidligere, oppleves nå som enda tryggere. Selv om kommunen har registrert konflikter mellom syklistene og gående, er ikke dette noe respondentene hadde verken sett eller fått med seg. Jevnt over opplever de trafikkflyten som god. Vi hører også at de opplever at gaten har blitt hyggeligere, nå som den er bilfri, og gir en sterkere «sentrumsfølelse».
- Delte meninger om møblering og aktivitetselementer. Noen liker møbleringen, andre ikke. Men det de fleste respondentene virker å være å enige om, er at det er vanskelig å vite «hensikten» med aktivitetselementene. Ikke fullt ut lekeapparater, men heller ikke fullt ut ment til voksne. De fleste mener elementene med fordel kunne byttes ut med noe annet med tydeligere bruksfunksjon.
- Befolkningen er jevnt over positive til en fremtidig bilfri Musikantbro. Noen få er negative, noen er ambivalente, og mange er positive. Men flere påpeker at det er vanskelig å ta stilling til spørsmålet. Det har vært mye byggearbeid i Bekkestua sentrum løpet av det siste året. På grunn av dette synes respondentene at det er vanskelig å ha sterke meninger om prøveprosjektet, siden de ikke føler de har opplevd det fulle potensialet av en bilfri Musikantbro. Likevel er de jevnt over positive til det og ønsker en fortsatt bilfri Musikantbro.

- Blant næringslivet er frustrasjonen over det de opplever som en rotete og uoversiktlig prosess ytterligere forsterket. Næringslivet har manglet forutsigbarhet og ikke følt seg hørt. De negative følelsene som disse erfaringene har skapt, er nok med på å prege holdninger til prøveprosjektet generelt sett.

Følelse av økt trafiksikkerhet

Befolkningen kjente seg trygg før, men enda tryggere nå. Flertallet av respondentene forteller om en følelse av økt trafiksikkerhet uten biltrafikk.

Ingen av respondentene hadde lagt merke til eller hørt om kollisjoner eller «konflikter» mellom gående og syklister. Trafikken går litt på «kryss og tvers», og vi hører fra respondentene at syklister og gående beveger seg både på fortau og i sykkelfeltet midt i gaten. Dette oppleves imidlertid ikke som et problem, da trafikantene «samarbeidet godt» om trafikkflyt. Den overordnede oppfatningen var at trafikanter av begge slag var flinke til å ta hensyn til hverandre.

Det er ingen sterke meninger om nye skilter og romlefelt. Få hadde lagt merke til de nye skiltene som skulle regulere trafikken på bedre måte. Dette gjelder både de gående og de syklende.

Men flere forteller om «råkjøring» og støy blant el-sparkesyklister. Dette er gjerne ungdom som kan lage støy og kjøre noe fortere og mindre hensynsfullt enn hva man ser fra andre trafikanter. Dette skaper irritasjon og reduserer følelse av trafiksikkerhet noe (selv om bilfri Musikantbro har i sum økt følelsen av trafiksikkerhet).

«Jeg håper de beholder gågata. Jeg har mye lavere skuldre nå. Vi eldre somler jo så mye. Det var trygt før også, men nå er det mer barn her som leker. Det er fint» Kvinne, 72

Bilfri Musikantbro er hyggeligere

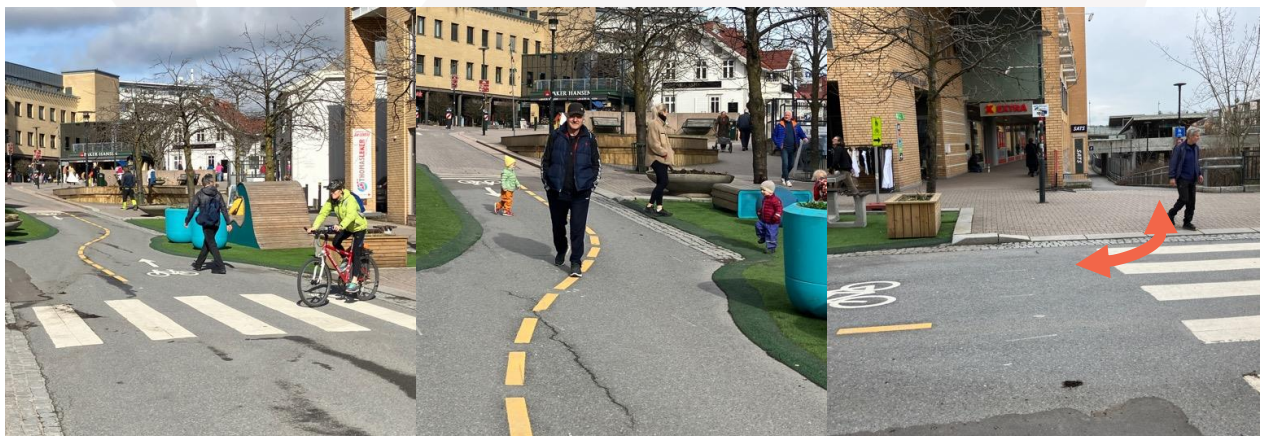
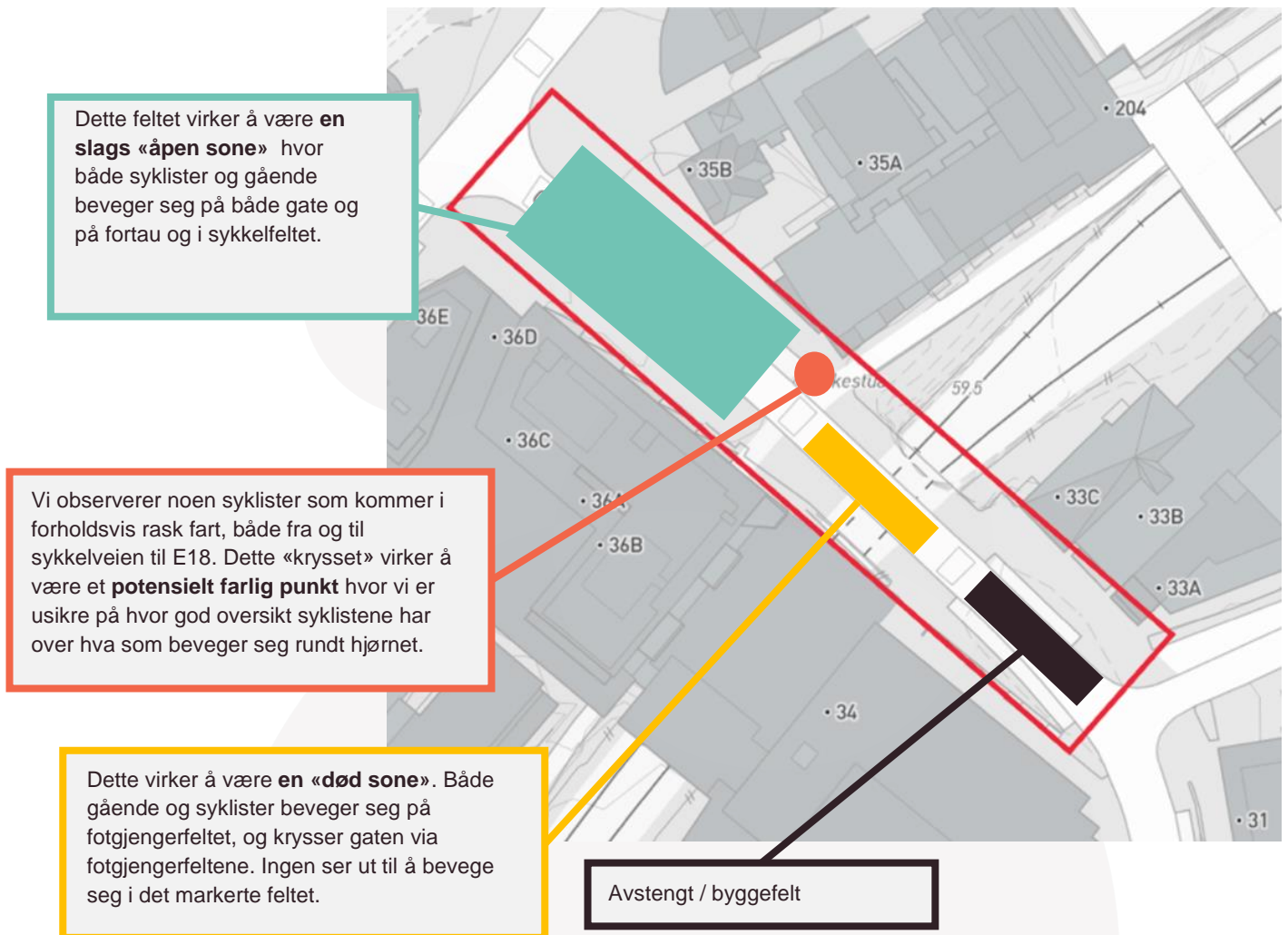
Jevnt over forteller respondentene om økt trivsel etter Musikantbroa ble bilfri. Fordelene som trekkes frem er mindre støy, mindre forurensning, roligere tempo, lekeplass til barn, og en økt sentrumsfølelse.

Det negative som trekkes frem er at det er noe mer tungvint eller kronglete å kjøre rundt enn å kjøre gjennom Musikantbroa for å komme frem til der man skal. Noen irriterer seg mer over dette enn andre, men jevnt over hører vi at dette er et mindre offer i forhold til trivselen som gågate skaper. De fleste erkjenner at irritasjonen over å kjøre rundt i store grad handler om vane.

Noe som frustrerer noe mer enn å måtte «kjøre rundt» er tapet av gateparkering. De mest positive brukerne trekker frem de mange parkeringshusene i Bekkestua sentrum som fremdeles vil gi gode muligheter for parkering. De mer negative synes mange av dem er litt for små, og blir tungvinte å bruke spesielt når man kun trenger korttidsparkering. Av alle parkeringsplasser som går tapt, hører vi at plassen utenfor Vinmonopolet vil bli savnet mest.

«Jeg er litt delt. Syns på den ene siden det er litt stress å kjøre rundt når jeg skal til SATS. Men når jeg er på tur med barna mine er dette et fint oppholdsområde» Kvinne, 35

En illustrasjon av bruk av gaten slik det ble observert i april 2024:

En syklister som bruker fotgjengerfeltet og en fotgjenger som bruker sykkelstien. Trafikken går også litt på «kryss og tvers».

Øvre del av Musikantbroa fremtrer mer som en slags «åpen sone» hvor syklister, gående beveger seg relativt fritt. Fra hva vi kan se og hva folk selv sier tar trafikantene hensyn til hverandre og beveger seg sakte.

En potensielt farlig sving? Ingen respondenter har sett eller hørt om ulykker, men vi ser flere syklister komme i stor fart når de kommer fra eller sykler inn på denne sykkelveien.

Delte meninger om utforming

Meningene om møblene og aktivitetselementene er delte og bruken varierer også. Sittebenkene likes svært godt. Vi både observerer og hører fra respondentene at de bruker «bølgen» og andre sittebenker mye. Blomsterpottene likes av noen, mens andre synes de fargerike blomsterpottene blir for påtrengende (store med lite behagelig farge). Elementene som ikke er sittebenker oppfattes og omtales som «lekeapparater». De oppleves imidlertid ikke som særlig gode, med spesielt henblikk på «brettspillbenken» og «det bøyde bordtennisbordet». Folk sier at de aldri ser noen bruke disse aktivitetselementene. Lina og trehusene likes bedre, og flere forteller at disse blir brukt av barn og unge.

De fleste ønsker en mer hensiktsmessig møblering. Vi hører om barnehager som oppholder seg på «lekeklassen» på Musikantbroa, og om barn av andre gående som liker å oppholde seg her. En form for oppholdssted for barn, virker å være et behov og noe som settes pris på. Men jevnt over oppleves aktivitetselementene som for lite «hensiktsmessige» slik de er utformet per i dag.

Litt for store og litt for prangende farge? Vi hører om flere kritiske bemerkninger enn positive.

Folk i Bekkestua liker å bruke Musikantbroa til å ta seg et pust i bakken. Bilde av «Bølgen».

Sittebenkene øverst i gaten brukes flittig.

Flertallet av brukerne håper på at Musikantbroen blir bilfri også fremover

Flertallet håper på bilfri gate fremover. Noen få ønsker biltrafikken tilbake, noen er ambivalente, men flesteparten er positive til bilfri Musikantbro også i fremtiden.

At befolkningen er positive til bilfri gate i fremtiden, betyr ikke nødvendigvis at de er fornøyd med utformingen i dag. Men erfaringen deres med bilfri Musikantbro er tydeligvis god nok til at de ser et stort potensial i en bilfri Musikantbro fremover, om utforming gjøres på riktig måte. På grunn av mye byggearbeid i Bekkestua sentrum synes mange det er litt vanskelig å ta stilling til erfaringen av bilfri Musikantbro. Det fulle potensialet av en bilfri gate, med den sentrumsfølelsen som følger med, vil vi først se når blokkene er ferdige, og byggingen er over, hører vi flere si.

Flere av de vi møter trekker også frem nødvendigheten av et levende næringsliv for en hyggelig opplevelse i Musikantbroa. De ønsker det beste for næringslivet, og håper handelen opplever mer aktivitet og ikke mindre, med bilfri gate.

Næringslivet frustrert over en rotete prosess

Blant respondentene fra næringslivet er frustrasjonen over prosessen forsterket fra 2023. De kjenner på mye skuffelse og frustrasjon når de snakker om erfaringene de har hatt med pilotprosjektet og utvikling av Bekkestua sentrum generelt. Deres innspill dreier seg i hovedsak om tre forhold:

- De har savnet mer informasjon om planlegging og gjennomføring av stenging og bygging, og hvordan dette vil berøre dem.
- De er misfornøyd med den generelle gjennomføringen av prøvestengingen, hvor spesielt mangelfull skilting har vært utfordrende.
- De føler seg ikke hørt. Tiltak og hensyn som representanter for næringslivet har gitt, opplever de ikke har blitt tatt til følge. Dette skaper følelse av å ikke bli hørt eller involvert.

I fokusgruppen blir de bedt om å vurdere erfaringene med prøvestengingen med Musikantbroa. Men det er vanskelig for respondentene å skille ut erfaringen med bilfri Musikantbro fra erfaringene med prosess og utbygging av Bekkestua sentrum generelt sett. Ikke minst gjelder når de bes om å vurdere hvilken effekt bilfri sone skal ha hatt på omsetning og kundemasse. Flere forteller om mindre besøk nå enn tidligere, men de understreker at det kan ha med andre forhold enn bilfri sone isolert sett. For eksempel dårlig skilting til både vei og parkering, stenging av Bærumsveien, dårlig lysregulering i Bærumsveien, ødelagt /ikke-fungerende gatevarme, dårlig måking, lite informasjon om fremgang, og dyrtid.

Savner tydelig skilting til parkeringshus

Noe av det som har frustrert respondentene aller mest er manglende eller mangelfull skilting til parkeringshusene. Da prøveprosjektet ble igangsatt, forsvant ikke bare noen parkeringsplasser, men også en gjennomkjøring mange bruker til parkeringshusene.

Selv om Bekkestua sentrum har flere parkeringshus, frykter respondentene at særlig på grunn av dårlig skilting, vil det bli så uoversiktlig og kronglete å finne frem, slik at kunder som kjører bil drar andre steder for å handle. Dette skaper mye vonde følelser, ettersom det oppleves så unødvendig siden det allerede er mange parkeringsplasser i området.

Parkeringsplassen ved Vinmonopolet brukes flere ganger som eksempel på en praktisk parkeringsplass. Det virker som denne plassen er den som vil bli savnet mest.

Bedriftenes egne kunder virker også å være delt i midten. Respondentene opplever at deres egne kunder er omtrent delt på midten i meningene deres om prøveprosjektet. Noen liker det, andre ikke.

Kritisk til utformingen per i dag

Respondentene er kritisk og misfornøyd med hvordan Musikantbroen ble utformet. Flere forteller at de var forhåpningsfulle til prøveprosjektet. I møtet med Musikantbroens faktiske utforming ble de imidlertid skuffet. Deres innspill senteres rundt fire poeng:

- Lekeapparater og sykkelsti ligger for tett inntil hverandre. De er sterkt kritiske til at det er lagt aktivitetselementer tett opptil en sykkeltrasé. Aktivitetselementene blir oppfattet som, og omtalt som «lekeapparater», og områdene for «lekeplasser». Situasjonen skaper utrygghet og senker trivselen. Respondentene forteller om flere farlige situasjoner som de selv har observert. Selv opplever de at de nye skiltene og romlefeltet har hatt begrenset effekt.

- Aktivitets- og dekorelementene er lite estetiske. Flere uttrykker seg kritiske til estetikken til blomsterkrokkene og aktivitetselementene. Farge- og objektvalg oppleves å ikke passe inn med omgivelsene. Kunstgresset oppleves lite tidsriktig i en tid som fokuserer på bærekraft.
- Mangelfull avfallshåndtering. Det har vært savnet skikkelig håndtering av avfall.
- Problemer med varelevering. Noen har opplevd problemer med dette per i dag. Flere uttrykker bekymring over om dette bli løst på en god måte fremover om Musikantbroa blir bilfri.

Hva mener næringslivet bør skje fremover?

Basert på deres svar og måte å resonnerer på, kan vi dele dem i tre grupper:

De som ønsker bilfri sone. Denne gruppen ønsker bilfri sone velkommen. De ser klare utfordringer med dagens utforming, men har stor tro på at bilfri Musikantbro i seg selv vil bidra til et bedre sentrumsområde for Bekkestua. De ønsker ikke at Musikantbroa skal åpnes opp igjen for biltrafikk.

«Når de nye blokkene blir ferdig blir det autostrada med bilister som skal gjennom den veien og gjøre det mer trafikkert! Når vi snart blir flere mennesker i Bekkestua sentrum er det positivt om Musikantbroa forblir stengt for biltrafikk»

«Jeg får veldig mye positiv tilbakemelding fra mine kunder. De sier at Bekkestua har blitt mye hyggeligere nå etter gaten er stengt for biltrafikk. Så jeg er helt enig at kundene ikke måtte lete etter løsninger, men jeg tror ikke løsningen er å åpne for biltrafikk igjen»

De som ønsker biltrafikk. Denne gruppen ønsker at Musikantbroa forblir åpen for biltrafikk, og parkeringsplassene tilbake. De er negativ til dagens utforming, og har liten tro på at det kan løses på andre måter som gjør at de vil endre mening. De ser større verdi i at broa blir brukt som bilvei, enn at den skal fungere som permanent gå- og sykkelsoner.

«Vi har jo hatt noen markedsdager på Bekkestad, da stenger man gaten, og da er det liv, og da skjer det ting, og det er på gode sommerdager. Men når du ser den tomte nærmest øde på vinteren når det er snø og kaldt, da ville den veien vært så mye mer nyttig å ha som vei. Ikke som et avstengt, tivoli-område liksom»

«I dag tar nok mange den lette løsningen og drar til Sandvika og CC og ikke Bekkestua. Vi har allerede en handelslekkasje som er stor nok, vi må ikke la den bli større. Når folk bruker bilen, må vi sørge for at den kommer frem»

De ambivalente. Denne gruppen er usikker på potensialet for bilfri Musikantbro. De ser både fordeler og ulemper med at veien er stengt for biltrafikk. De er negativ til dagens utforming, men har tro på at det finnes andre og bedre måter å utforme en bilfri Musikantbro på. I første omgang vil de ha Musikantbroa åpen for biltrafikk frem til byggingen i Bekkestua sentrum er over. Deretter ønsker de å bli involvert på nytt i en eventuell prosess mot bilfri sone.

«Jeg tenker at et bilfritt sentrum i utgangspunktet kan være hyggelig, men det krever mye annet i tillegg. Det krever uteservering, det krever pubber, det krever mat, det krever servering, det krever opplevelser. Man kan ikke bare drepe biltrafikken, og anta at handelen bare kommer av seg selv. Det må være en regulering som henger sammen med resten»

«Hvis den skal være bilstengt i fremtiden, så må den være mer miljøvennlig og være et ordentlig hyggelig sted å være. Jeg skjønner ikke hva de har tenkt med en sykkelsti midt blant lekeapparatene»

Har ikke opplevd det fulle potensialet

Både i 2023 og i 2024 forteller flere at de i utgangspunktet var positivt og forhåpningsfulle til pilotprosjektet. Men gjennom en dårlig prosess, og etter hvert også opplevelse av en dårlig utformet Musikantbroen ble goodwill svekket. Det kan derfor tenkes at næringslivet kunne vært mer positiv til bilfri Musikantbro, om prosessen hadde vært bedre og utformingen annerledes.

På tross av mye negative følelser knyttet til pilotprosjektet, ligger det i resonnementene at mange føler at bilfri Musikantbro har potensial til å bli et flott tiltak for Bekkestua – om det løses på riktig måte. Men, hører vi respondentene si, dette vil da ikke være mulig å vite før all bygging i sentrum er ferdig. Ikke minst bør også det skapes gode løsninger for parkering og parkeringshusene.

Det finnes en viss forståelse blant respondentene for at «alt ikke er på plass» når det er mye bygging i sentrum. Når byggingen er ferdig, ber respondentene om mulighet for en ny evaluering og en ny mulighet til å bli involvert i utvikling og utforming av Musikantbroa.

«Jeg tror vi får et helt annet oversiktsbilde når alt av ombygging rundt senteret er ferdig. Det er først 2025 kommer og hele sentrum er fritt for byggeklosser og heisekraner at vi faktisk kan sette oss ned og evaluere dette prosjektet. Det er ikke riktig tidspunkt å gjøre det nå! Vi må vente. Det handler om å overleve i en byggeperiode»